

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PD3976

[Total No. of Pages : 4

[6462]-1

First Year M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM

JMC-101: Fundamentals of Communication

(2019 Pattern) (Semester - I)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Students who have opted English as medium of instruction will solve Part-A and students who have opted Marathi as a medium of instructions will solve only Part-B.
- 4) ज्या विद्यार्थ्यांनी इंग्रजी भाषा निवडली आहे, त्यांनी पार्ट A सोडवायचा आहे आणि ज्या विद्यार्थ्यांनी मराठी भाषा निवडली आहे, त्यांनी पार्ट B सोडवायचा आहे.

PART - A

(For students who have opted English)

Q1) Write an article of about 200 to 250 words on any one of the following. Give a suitable title to the article. **[15]**

- a) Write editorial on 'Ladaki Bahin'.
- b) Write on Amol Palekar and his autobiography 'Aivaj' for Sunday supplement.
- c) Controversy regarding film 'Chaava' (For entertainment supplement)

Q2) Explain the concept of different writing styles in media communication, such as audience-driven, subject-driven, medium-driven, and writer-driven styles. How does the choice of writing style influence the effectiveness of a message? Explain. **[10]**

OR

Discuss the significance of non-verbal communication in both informal and formal interpersonal communication. **[10]**

P.T.O.

Q3) Translate below-given paragraph into English (those who don't understand Marathi can translate Hindi Para into English). [5]

Marathi Paragraph

नीती आयोगाप्रमाणेच राज्यात 'महाराष्ट्र इन्स्टिट्यूशन फॉर ट्रान्सफॉर्मेशन – मित्र' स्थापन करण्याचा निर्णय गुरुवारच्या मंत्रिमंडळ बैठकीत घेण्यात आला. 'मित्र' हे राज्याच्या विकासाला धोरणात्मक, तांत्रिक तसेच कार्यात्मक दिशा देणारी थिंक टँक असेल. राज्य सरकारचे विविध विभाग, केंद्र सरकार, नीती आयोग, सामाजिक संस्था, विविध अशासकीय संस्था तसेच खासगी व्यावसायिक संस्था यांच्यात राज्याचे उद्दिष्टे साध्य करण्याच्या हेतूने समन्वय तसेच सल्ला देण्याचे काम करील.

Hindi Paragraph

पिछले छह महीनों के भीतर करीब 50 विश्वविद्यालयों और उच्च शिक्षण संस्थानों ने दुनिया के शीर्ष विश्वविद्यालय के साथ मिलकर ऐसे कोर्सों को शुरू किया है, जिनकी पढ़ाई के लिए अभी हर साल बड़ी संख्या में भारतीय छात्र विदेशों में जाते हैं। अब विश्वस्तरीय शिक्षा देने की यह पहल स्कूली शिक्षा के स्तर पर भी अमल में लाने की है। इसके तहत शिक्षा मंत्रालय अभी दुनिया के ऐसे देशों के स्कूली शिक्षा की अच्छी पहल के अध्ययन में जुटा है, जो यहां अपनाई जा सकती है।

Q4) Do as directed [5]

- a) Write opposites of
 - i) Smash and
 - ii) Push
- b) Write the meaning of 'hitting below the belt', and construct a sentence using this phrase.
- c) Change from active voice to passive voice.
Shyam painted the house.
- d) Write synonyms of
 - i) Murder and
 - ii) Destruction
- e) Punctuate the following.
Well its another rainy day I wonder what I will do he said

Q5) Write short notes any three. [15]

- a) Intonation and Emotion
- b) Cultural evolution of language
- c) Editing and proofreading
- d) Orthography
- e) AI and Language
- f) Writing for different media platforms

PART - B
(मराठी माध्यमाच्या विद्यार्थ्यांसाठी)

प्र.1) पुढीलपैकी एका विषयावर 200 ते 250 शब्दात लेख लिहा. योग्य शीर्षक द्या. [15]

- अ) 'लाडकी बहीण' संबंधी अग्रलेख लिहा.
- ब) अमोल पालेकर आणि त्यांचे आत्मचरित्र 'ऐवज' यावर रविवार पुरवणीसाठी लिहा.
- क) 'छावा' चित्रपटासंबंधीच्या वादावर मनोरंजन पुरवणीसाठी लिहा.

प्र.2) पत्रकारिता आणि जनसंज्ञापनाच्या संदर्भात, प्रेक्षक प्रेरित, विषय प्रेरित, माध्यम प्रेरित आणि लेखक प्रेरित शैली यासारख्या भिन्न लेखन शैलींच्या संकल्पना स्पष्ट करा. लेखन शैलीची निवड संदेशाच्या परिणामकारकतेवर कसा प्रभाव पाडते स्पष्ट करा? [10]

किंवा

पत्रकारिता आणि जनसंज्ञापनाच्या संदर्भात मौखिक आणि लिखित स्वरूपाच्या भाषेची तुलना करा. प्रत्येकाची बल व मर्म स्थानांची चर्चा करा. [10]

प्र.3) पुढील उताऱ्याचे मराठीत रूपांतर करा. [5]

Residents of 25 villages in Nanded district, close to the Telangana border, have renewed their demand seeking merger of their villages with Telangana.

Residents pointed to the alleged neglect by MLAs, MPs and the administration in Maharashtra. At the same time, they cited better facilities and schemes for farmers and public in Telangana.

Baburao Kadam, a former sarpanch of the Babdi Bandhara village (7km from Telangana), had led a drive of 40 villages during his term in 2018. They had passed a resolution to merge with Telangana. He even led a delegation that met Telangana CM KCR. "The Telangana CM has been paying attention to our demands," Kadam said.

प्र.4) पुढील प्रश्नांची उत्तरे दिलेल्या सूचनांप्रमाणे लिहा. [5]

- अ) विरुद्धार्थी शब्द लिहा.
 - i) चिंतन
 - ii) अर्वाचीन
- ब) 'पोटात धस्स होणे' चा अर्थ लिहून वाक्यात उपयोग करा.
- क) कर्मणी प्रयोगातील वाक्य कर्तरीत रूपांतरित करा.
माझ्याकडून खुर्ची रिकामी केली जाईल.
- ड) समानार्थी शब्द लिहा.
 - i) चिरतरूण
 - ii) सुसंगत
- इ) खालील वाक्य शुद्ध करून लिहा.
अत्यंत मेहन्ती स्वभाव हि लातबायीनचे वैशिष्ट्ये.

प्र.5) टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

[15]

- अ) स्वर आणि भावना
- ब) भाषेची सांस्कृतिक उत्क्रांती
- क) संपादन आणि मुद्रित शोधन
- ड) शुद्धलेखन
- इ) कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि भाषा
- फ) वेगवेगळ्या माध्यम प्रकारांसाठी लेखन

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD3977

[Total No. of Pages : 2

[6462]-2

First Year M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM

**JMC-102 : Journalism : Principles, Process and Practice
(2019 Pattern) (Semester - I)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) How is journalism a form of mass communication? Explain. **[15]**

OR

b) What are the major departments of a general newspaper? Explain its function. **[15]**

Q2) a) What is the future of print journalism in the era of online newspapers and news portals? Elucidate. **[15]**

OR

b) What are the areas of the news, where the reporters work? **[15]**

Q3) Write Short notes (Any four). **[20]**

- a) Investigative Journalism
- b) Breaking News
- c) Freedom of Expression
- d) WikiLeaks
- e) Objective News
- f) Online Newspapers

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PD3977

[6462]-2

First Year M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM

JMC-102 : Journalism : Principles, Process and Practice

(2019 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

/एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) पत्रकारिता हे जनसंज्ञापनाचे एक रूप कसे आहे? स्पष्ट करा. [15]

किंवा

ब) एका सर्वसाधारण वृत्तपत्राचे प्रमुख विभाग कोणते आहेत? त्यांची कार्ये स्पष्ट करा. [15]

प्र.2) अ) ऑनलाइन वर्तमानपत्रे आणि न्यूज पोर्टल्सच्या युगात मुद्रित पत्रकारितेचे भविष्य काय? विशद करा. [15]

किंवा

ब) जेथे बातमीदार काम करतात अशी बातमीची क्षेत्रे कोणती? [15]

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

- अ) शोध पत्रकारिता
- ब) ब्रेकिंग न्यूज
- क) अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य
- ड) विकिलिक्स
- इ) वस्तुनिष्ठ बातमी
- फ) ऑनलाइन वर्तमानपत्रे

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD3978

[Total No. of Pages : 2

[6462]-3

First Year M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM

**JMC-103 : Understanding Society - I
(2019 Pattern) (Semester - I)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Elucidate the Importance of the Preamble of the Constitution of India. **[15]**

OR

b) Critically examine the caste system in India in present scenario.

Q2) a) What does Philosophy mean? Why do we need Philosophy? **[10]**

OR

b) "Smartphones are playing an important role in human life." Express your opinion on this statement with reference to the new technology.

Q3) a) Explain the contribution of M.S. Swaminathan in 'Green Revolution' in India. **[10]**

OR

b) Analyse the Indian Society with reference to the states and languages.

Q4) Write short notes (Any three) **[15]**

- a) Lord Buddha
- b) Quit India Movement
- c) Saint Dnyaneshwar
- d) Industrial Revolution
- e) Southwest Monsoon
- f) Maharashtra-Karnataka Border issue

P.T.O.

Total No. of Questions : 4]

PD3978

[6462]-3

First Year M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM

JMC-103 : Understanding Society - I

(2019 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

/एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) भारतीय राज्यघटनेच्या सरनाम्याचे महत्त्व विशद करा. [15]

किंवा

ब) सद्यस्थितीत भारतीय जातीव्यवस्थेचे चिकित्सक परीक्षण करा.

प्र.2) अ) तत्त्वज्ञानाचा अर्थ काय? आपल्याला तत्त्वज्ञानाची गरज का भासते? [10]

किंवा

ब) “मानवी जीवनात स्मार्टफोन्स एक महत्त्वाची भूमिका बजावत आहेत.” नवीन तंत्रज्ञानाच्या संदर्भात या विधानावर तुमचे मत व्यक्त करा.

प्र.3) अ) भारतातील हरित क्रांतीत एम.एस. स्वामीनाथन यांचे योगदान स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ब) राज्ये आणि भाषांच्या संदर्भात भारतीय समाजाचे विश्लेषण करा.

प्र.4) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) [15]

- अ) भगवान बुद्ध
- ब) छोडो भारत चळवळ
- क) संत ज्ञानेश्वर
- ड) औद्योगिक क्रांती
- इ) नैऋत्य मान्सून
- फ) महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमा प्रश्न

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD3979

[Total No. of Pages : 2

[6462]-4

First Year M.A. (J.M.C.)

JMC-201 : PRINT JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer in around 750 to 800 words. **[15]**

a) What are news values? Explain at least five news values with examples.

OR

b) Write a feature article on any international topic.

Q2) Answer in around 500 to 600 words. **[10]**

a) What are the major tools for news gathering? Explain with examples.

OR

b) What precautions a sub-editor should take while translating news agency copies?

Q3) Answer in around 500 to 600 words. **[10]**

a) Explain the process of content planning for Sunday supplement of a newspaper.

OR

b) Write an editorial on any important civic issue in your city/town.

Q4) Write short notes on any three : **[15]**

- a) Lokhitwadi
- b) Writing photo captions
- c) Right to information
- d) Sources of news
- e) Sports Desk
- f) Banner headline

P.T.O.

Total No. of Questions : 4]

PD3979

[6462]-4

First Year M.A. (J.M.C.)

JMC-201 : PRINT JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

/एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) पुढील प्रश्नांचे उत्तर 750 ते 800 शब्दांमध्ये लिहा. [15]

- अ) वृत्तमूल्ये म्हणजे काय? कोणतीही पाच वृत्तमूल्ये उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
किंवा
ब) कोणत्याही एका आंतरराष्ट्रीय विषयावर वृत्ताधारित लेख (फीचर) लिहा.

प्र.2) पुढील प्रश्नांचे उत्तरे 500 ते 600 शब्दांमध्ये लिहा. [10]

- अ) वृत्तसंकलनाची प्रमुख साधने कोणती? सोदाहरण स्पष्ट करा.
किंवा
ब) वृत्तसंस्थांकडून आलेल्या बातम्यांचे भाषांतर करताना उपसंपादकाने कोणती दक्षता घेतली पाहिजे?

प्र.3) पुढील प्रश्नांची उत्तरे 500 ते 600 शब्दांमध्ये लिहा. [10]

- अ) एखाद्या वृत्तपत्राच्या रविवारच्या पुरवणीसाठी आशय नियोजनाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
किंवा
ब) तुमच्या शहर किंवा गावातील कोणत्याही एका महत्त्वाच्या नागरी समस्येवर अग्रलेख लिहा.

प्र.4) पुढीलपैकी कोणत्याही तीन विषयांवर टिपा लिहा. [15]

- अ) लोकहितवादी
ब) छायाचित्राखालील ओळींचे लेखन
क) माहितीचा अधिकार
ड) बातम्यांचे स्रोत
इ) क्रीडाविषयक संपादकीय विभाग
फ) फलक (बॅनर) प्रकारचा मथळा

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD3980

[Total No. of Pages : 2

[6462]-5

First Year M.A. (J.M.C.)

JMC 202: AUDIO AND VIDEO JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) What are the expected future trends in the television industry? **[15]**

OR

- b) Can you provide information about Doordarshan and its historical expansions?

Q2) a) Explain the roles and responsibilities of news producers in a television newsroom? **[10]**

OR

- b) What is the role of television in society, and what impact does it have on various aspects of society?

Q3) a) How did satellite TV enter the television broadcasting industry and expand its presence? **[10]**

OR

- b) Describe the post-production process in television production?

Q4) Write short notes: (Any 3) **[15]**

- a) NPR
- b) Vox-Pop
- c) Live Commentaries
- d) BBC

P.T.O.

Total No. of Questions : 4]

PD3980

[6462]-5

First Year M.A. (J.M.C.)

JMC 202: AUDIO AND VIDEO JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) टेलिव्हिजन उद्योगातील अपेक्षित भविष्यातील ट्रेंड काय आहेत ? [15]

किंवा

ब) तुम्ही दूरदर्शन आणि त्याच्या ऐतिहासिक विस्ताराबद्दल माहिती देऊ शकता का ?

प्र.2) अ) टेलिव्हिजन न्यूजरूममधील बातम्या निर्मात्यांच्या भूमिका आणि जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ब) समाजात टेलिव्हिजनची भूमिका काय आहे आणि समाजाच्या विविध पैलूंवर त्याचा काय परिणाम होतो ?

प्र.3) अ) अ. उपग्रह टीव्हीने दूरदर्शन प्रसारण उद्योगात प्रवेश कसा केला आणि त्याची उपस्थिती कशी वाढवली ? [10]

किंवा

ब) टेलिव्हिजन उत्पादनातील पोस्ट-प्रॉडक्शन प्रक्रियेचे वर्णन करा.

प्र.4) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) [15]

- अ) एनपीआर (NPR)
- ब) व्हॉक्स - पॉप (Vox-Pop)
- क) थेट भाष्य (Live Commentaries)
- ड) बीबीसी (BBC)

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD3981

[Total No. of Pages : 2

[6462]-6

First Year M.A. (J.M.C.)

JMC-203 : DIGITAL JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Elaborate in Detail. Concept of Digital Media, Web 2.0 & Concept of Interactivity. **[15]**

OR

- b) Explain with Example the influence of digital media in the Political arena. Especially after the growth of digital media.

Q2) a) Data Visualization & Its Importance. Explain in Long Note Format. **[10]**

OR

- b) List Down & explain some Rich Multimedia enabled apps & There use.

Q3) a) Data Journalism, Its Concept in current scenario & Future. Discuss in detail. **[10]**

OR

- b) Comment on, Shrinking size of newsroom to Digital News business.

Q4) Write short notes: (Any three)

[15]

- a) RSS feed
- b) Multi Media Concept
- c) Internet
- d) Digital Media

P.T.O.

Total No. of Questions : 4]

PD3981

[6462]-6

First Year M.A. (J.M.C.)

JMC-203 : DIGITAL JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

/एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) डिजिटल मीडिया, वेब 2.0 आणि इंटरएक्टिव्हिटीची संकल्पना तपशीलवार वर्णन करा. [15]

किंवा

- ब) विशेषतः डिजिटल माध्यमांच्या वाढीनंतर राजकीय क्षेत्रात डिजिटल मीडियाचा प्रभाव उदाहरणासह स्पष्ट करा.

प्र.2) अ) लॉग नोट फॉर्मॅटमध्ये डेटा व्हिज्युअलायझेशन आणि त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा. [10]

किंवा

- ब) काही रिच मल्टीमीडिया सक्षम ॲप्स सूचीबद्ध करा आणि त्याच्या वापराविषयी सांगा.

प्र.3) अ) डेटा पत्रकारिता, वर्तमान परिस्थिती आणि भविष्यातील त्याची संकल्पना सविस्तर चर्चा करा. [10]

किंवा

- ब) न्यूजरूमचा आकार डिजिटल न्यूज व्यवसायात कमी आहे, याविषयी प्रतिक्रिया नोंदवा.

प्र.4) लहान नोट्स लिहा. (कोणत्याही तीन) [15]

- अ) आर एस एस (RSS) फीड
ब) मल्टी मीडिया संकल्पना
क) इंटरनेट
ड) डिजिटल मीडिया

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PD3982

[Total No. of Pages : 2

[6462]-7

First Year M.A. (J.M.C.)

JMC - 204 : RESEARCH METHODOLOGY

(2019 Pattern) (Semester - II)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Write the various steps of research and explain its role. **[15]**

OR

b) What is review of literature? Explain its relevance in the process of research. **[15]**

Q2) a) What is content analysis? Explain its various use. **[10]**

OR

b) What is Case Study? Write the importance and its features. **[10]**

Q3) a) What is Survey research method? Write a topic and explain. **[10]**

OR

b) Write the features and importance of research in social sciences. **[10]**

Q4) Write short notes (any 3). **[15]**

- a) In-Depth Interviews
- b) Importance of Theories in research
- c) Sampling
- d) Research Ethics
- e) Group discussion

P.T.O.

Total No. of Questions : 4]

PD3982

[6462]-7

First Year M.A. (J.M.C.)

JMC - 204 : RESEARCH METHODOLOGY

(2019 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 - 3) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

-
- प्र.1) अ) संशोधनाचे विविध टप्पे आणि त्यांची भूमिका स्पष्ट करा. [15]**
किंवा
ब) साहित्य पुनरावलोकन म्हणजे काय? त्याचे संशोधन प्रक्रियेतील महत्त्व स्पष्ट करा. [15]
- प्र.2) अ) आशय विश्लेषण म्हणजे काय? त्याची उपयुक्तता स्पष्ट करा. [10]**
किंवा
ब) व्यष्टी अध्ययन म्हणजे काय? त्याची भूमिका आणि वैशिष्ट्ये लिहा. [10]
- प्र.3) अ) सर्वेक्षण पद्धती म्हणजे काय? एक विषय घ्या, आणि स्पष्ट करा. [10]**
किंवा
ब) संशोधनाचे सामाजिक शास्त्रांमधील महत्त्व आणि वैशिष्ट्ये लिहा. [10]
- प्र.4) टिपा लिहा. (कोणतेही तीन) [15]**
अ) प्रदीर्घ मुलाखत
ब) सिद्धांताचे संशोधनातील महत्त्व
क) निवड पद्धती
ड) संशोधन नैतिकता
इ) गट चर्चा

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD3983

[Total No. of Pages : 2

[6462]-8

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JMC-301 : UNDERSTANDING SOCIETY - II

(2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) What do you mean by the mixed economy? Explain with reference to India. **[15]**

OR

b) What do you mean by the constitution amendment bill? How is this bill passed by parliament? **[15]**

Q2) a) Trace performance of Indian cricket team in the test cricket series against England recently played in India. **[15]**

OR

b) How does the All India Marathi Literature Meet play a role in the development of Marathi language and literature. **[15]**

Q3) Write short notes (Any four) **[20]**

- a) Secularism
- b) Citizenship Amendment Act
- c) Sustainable Development
- d) Poverty in India
- e) Forthcoming Paris Olympic
- f) Vladimir Putin
- g) Manifestos of political parties
- h) Bollywood

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PD3983

[6462]-8

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JMC-301 : UNDERSTANDING SOCIETY - II

(2019 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास/

/एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) तुमच्या मते भारताच्या संदर्भात मिश्र अर्थव्यवस्थेचा अर्थ काय? स्पष्ट करा. [15]

किंवा

ब) तुमच्या मते घटनादुरुस्ती विधेयकाचा अर्थ काय? हे विधेयक संसदेकडून कसे मंजूर केले जाते?[15]

प्र.2) अ) भारतात नुकत्याच खेळल्या गेलेल्या इंग्लंडविरुद्धच्या कसोटी मालिकेत भारतीय क्रिकेट संघाच्या कामगिरीचा मागोवा घ्या. [15]

किंवा

ब) मराठी भाषा आणि साहित्य विकासात अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलन कशी भूमिका बजावते? [15]

प्र.3) थोडक्यात टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) [20]

- अ) धर्मनिरपेक्षता
- ब) नागरिकत्व दुरुस्ती कायदा
- क) शाश्वत विकास
- ड) भारतातील गरिबी
- इ) आगामी पॅरिस ऑलिंपिक
- फ) व्लादिमिर पुतिन
- य) राजकीय पक्षांचे जाहीरनामे
- र) बॉलिवूड

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD3984

[Total No. of Pages : 2

[6462]-9

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JMC 302 : JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION:

THEORIES AND PRACTICE

(2019 Pattern) (Semester - III)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Explain the need of Media literacy.

[15]

OR

Write various types of communication with examples.

Q2) Explain the Shannon and Weaver's model of communication.

[15]

OR

Media is a 'culture industry'.

Q3) Write short notes. (Any 4)

[20]

- a) Media and Democracy
- b) Propaganda
- c) Culture and communication
- d) Journalism for Development
- e) Media Audience
- f) Media effects on children

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PD3984

[6462]-9

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JMC 302 : JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION:

THEORIES AND PRACTICE

(2019 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) माध्यम साक्षरतेचे महत्त्व अधोरेखित करा.

[15]

किंवा

संज्ञापनाचे विविध प्रकार उदाहरणासहित स्पष्ट करा.

प्र.2) शॅनन आणि वीवर चे संज्ञापन मॉडेल / आकृती स्पष्ट करा.

[15]

किंवा

प्रसार माध्यमे ही एक 'सांस्कृतिक उत्पादन व्यवस्था' आहे हे स्पष्ट करा.

प्र.3) टिपा लिहा. (कोणतेही 4)

[20]

- अ) प्रसार माध्यमे आणि लोकशाही
- ब) प्रचार
- क) संस्कृती आणि संज्ञापन
- ड) विकासासाठी पत्रकारिता
- इ) प्रसार माध्यमांचे प्रेक्षक
- फ) माध्यमांचे लहान मुलांवरील परिणाम

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

[Total No. of Pages : 2

PD3985

[6462]-10

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION

**JMC-COM-1 : Advertising
(2019 Pattern) (Semester - IV)**

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Plan a public awareness campaign on the subject “Quit Smoking” OR “Seat Belt Safety”. **[10]**

OR

Explain the functions of various departments in an ad agency with proper examples.

Q2) Short notes. (Any 3)

[15]

- a) Advantages and Disadvantages of Print Advertising
- b) Creative Brief
- c) Advertising Appeals
- d) Media Mix
- e) Advertising Campaigns

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD3985

[6462]-10

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION

JMC-COM-1 : Advertising

(2019 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास/

/एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) “धूम्रपान सोडा” किंवा “सीट बेल्ट सुरक्षा” या विषयावर जनजागृती मोहिमेची योजना तयार करा. [10]

किंवा

डिजिटल मीडियाचा जाहिरातींच्या पारंपरिक माध्यमांच्या धोरणांवर कसा परिणाम झाला आहे?

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणतेही तीन)

[15]

- अ) प्रिंट जाहिरातीचे फायदे आणि तोटे
- ब) क्रिएटिव्ह ब्रीफ
- क) जाहिरात अपील
- ड) मीडिया मिक्स
- इ) जाहिरात मोहीम

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD3986

[Total No. of Pages : 2

[6462]-11

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JMC - COM 2 : DEVELOPMENT COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Explain the need of sustainable development in present era.

[10]

OR

Write about the different needs of urban and rural development in India.

Q2) Write short notes (any - 3)

[15]

- a) Development Journalism
- b) ICT for development
- c) U.N.D.P.
- d) Characteristics of Development
- e) Dr. Ambedkar's thoughts on Development

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD3986

[6462]-11

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JMC - COM 2 : DEVELOPMENT COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) 'शाश्वत विकासाची आजच्या काळात गरज' यावर सविस्तर चर्चा करा.

[10]

किंवा

'भारतातील शहरी आणि ग्रामीण विकासाच्या गरजा' या विषयावर सखोल चर्चा करा.

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणत्याही 3)

[15]

- अ) विकास पत्रकारिता
- ब) 'आयसीटी' आणि विकास
- क) यू.एन.डी.पी.
- ड) विकासाची वैशिष्ट्ये
- इ) डॉ. आंबेडकरांचे विकास विषयक विचार

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD3987

[Total No. of Pages : 2

[6462]-12

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JMC-COM3: GENDER AND MEDIA

(2019 Pattern) (Semester - IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Comment upon the changing portrayals of ‘women representations’ in media.
[10]

OR

Explain the portrayal of ‘women protagonist’ on OTT.

Q2) Write Short Notes (Any-3) **[15]**

- a) Equality
- b) Films based on women issues
- c) Politics and Women
- d) Need of Women Health Awareness
- e) Issues of Dalit / Tribal women

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD3987

[6462]-12

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JMC-COM3: GENDER AND MEDIA

(2019 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्र.1) प्रसारमाध्यमांतील बदलते 'स्त्री-प्रतिनिधित्व' या विषयावर सविस्तर विवेचन करा.

[10]

किंवा

ओटीटी माध्यमांवरील 'स्त्री-प्रधान' भूमिकांच्या सादरीकरणाबद्दल चर्चा करा.

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणतेही 3)

[15]

- अ) समानता
- ब) स्त्रियांच्या प्रश्नांवर आधारित चित्रपट
- क) महिला आणि राजकारण
- ड) स्त्री-आरोग्य जनजागृतीची गरज
- इ) दलित / आदिवासी स्त्रियांचे प्रश्न

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD3988

[Total No. of Pages : 2

[6462]-13

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JMC-COM-4 : MAGAZINE PRODUCTION

(2019 Pattern) (Semester - IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) What is the meaning of Magazine Journalism? Explain Historical Perspective, its feature, and major types of Magazine Journalism. **[15]**

OR

b) What is Main purpose of Magazine? Describe role and responsibilities of Magazine Journalists.

Q2) a) What makes a magazine story different from newspaper story? (Difference in style, format, perspective and approaches). **[10]**

OR

b) What are different types of features. Explain in detail.

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD3988

[6462]-13

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JMC-COM-4 : MAGAZINE PRODUCTION

(2019 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास/

/एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) नियतकालीक पत्रकारीता (मॅगझिन जर्नालिझम) म्हणजे काय? या पत्रकारीतेचा इतिहास, वैशिष्ट्ये सांगून महत्वाचे प्रकारही विशद करा. [15]

किंवा

ब) नियतकालीकाचा (मॅगझिनचा) मुख्य हेतू विशद करा. मॅगझिन पत्रकाराची भूमिका व जबाबदारी स्पष्ट करा.

प्र.2) अ) बातम्या, लेखांच्या विषयांपेक्षा नियमतकालीक (मॅगझिन) स्टोरी या कशा वेगळ्या असतात, हे स्पष्ट करा? (रचना, मांडणी, हेतू यासारख्या घटकांच्या बाबतीत) [10]

किंवा

ब) फिचरचे वेगवेगळे प्रकार सांगून सविस्तरपणे विशद करा.

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD3989

[Total No. of Pages : 2

[6462]-14

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

JMC-COM-5 : Mass Communication Pedagogy

(2019 Pattern) (Semester - IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Explain the salient features of the National Education Policy 2020. Is it complementary to mass communication education? **[10]**

OR

- b) What challenges are faced by a media educator teaching in Marathi or other Indian Languages? What ways will you suggest to overcome the challenges?

Q2) Write short notes on any three of the following :

[15]

- a) Role-play method of teaching
- b) Advantages of online teaching
- c) Bloom's Taxonomy
- d) Teaching Aids
- e) Use of audio-visual material in mass communication teaching
- f) Summative assessment

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD3989

[6462]-14

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

JMC-COM-5 : Mass Communication Pedagogy

(2019 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास/

/एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 2020 मधील महत्वाचे मुद्दे स्पष्ट करा. हे धोरण जनसंज्ञापन या विषयाच्या अध्यापन-अध्ययनाला पूरक आहे का? [10]

किंवा

ब) मराठी अथवा अन्य भारतीय भाषेत माध्यम अध्यापन करणाऱ्या शिक्षकांसमोर कोणती आव्हाने असतात? त्या आव्हानांवर मात करण्यासाठी तुम्ही कोणते मार्ग सुचवाल?

प्र.2) पुढीलपैकी कोणत्याही तीन विषयांवर टिपा लिहा.

[15]

- अ) भूमिका-अभिनय अध्यापनपद्धत
- ब) ऑनलाइन अध्यापनाचे फायदे
- क) ब्लूम यांची टॅक्सॉनॉमी
- ड) अध्यापन साधने
- इ) जनसंज्ञापन अध्यापनात दृक्-श्राव्य साहित्याचा वापर
- फ) सारांशात्मक मूल्यमापन

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD-3990

[Total No. of Pages : 2

[6462]-15
M.A. JMC
JMC COM 6 : PUBLIC RELATIONS
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates :

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) What care should be taken while drafting a Press release for TV News Channels?

[10]

OR

What are the essential qualities of Good PR Professional?

[10]

Q2) Write short notes: (Any Three)

[15]

- a) Media Kit
- b) Use of Case Study in PR
- c) Internal Publics
- d) PR for NGO
- e) Press Conference

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD-3990

[6462]-15

M.A. JMC

JMC COM 6 : PUBLIC RELATIONS

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना: 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात

प्रश्न 1) वृत्तवाहिनीकरिता प्रसिद्धी पत्रक तयार करताना कोणती काळजी घेतली पाहिजे? [10]

किंवा

चांगल्या जनसंपर्क व्यावसायिकाकडे कोणते गुण असणे आवश्यक असते ते सांगा. [10]

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) [15]

- अ) मीडिया किट
ब) केस स्टडीचा जनसंपर्कातील वापर
क) अंतर्गत जन
ड) एनजीओ साठीचा जनसंपर्क
इ) पत्रकार परिषद

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD-3991

[Total No. of Pages : 2

[6462]-16

M.A. JMC

**JMC COM7 : Radio Broadcasting
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)**

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer the following in detail :

[10]

- a) Podcast is popular now a days ? Give suitable reasons?

OR

- b) Mention your favourite FM channel and mention the programs on it?

Q2) Write short notes : (Any 3)

[15]

- a) FM Channels
- b) Types of Mics
- c) Qualities of RJ
- d) Jingles
- e) Phone-in Programs

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD-3991

[6462]-16

M.A. JMC

**JMC COM7 : Radio Broadcasting
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)
(मराठी रूपांतर)**

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्रश्न 1) खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा. [10]

पॉडकास्ट आजकाल लोकप्रिय आहे? योग्य कारणे द्या?

किंवा

तुमच्या आवडत्या एफएम वाहिनीचा उल्लेख करा आणि त्यावरील कार्यक्रमांचा उल्लेख करा?

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) [15]

- अ) एफएम वाहिन्या
ब) माईकचे प्रकार
क) आरजेचे गुण
ड) जिंगल्स
इ) फोन-इन प्रोग्राम्स

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD-3992

[Total No. of Pages : 2

[6462]-17

M.A. J.M.C.

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

JMCJR1 : Agricultural and Rural Journalism

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) How does the monsoon impact the rural economy? Explain with examples. **[10]**

OR

- b) How the allied businesses in the agriculture sector are useful for the farmers? Explain.

Q2) Write short notes ANY THREE :

[15]

- a) Self Reliance Villages
- b) Kisan Smman Yojana
- c) Crops Insurance
- d) White Revolution
- e) Kharip Crops
- f) Contact Farming.

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD-3992

[6462]-17

M.A. J.M.C.

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

JMCJR1 : Agricultural and Rural Journalism

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) अ) मानसून ग्रामीण अर्थव्यवस्था कशी प्रभावित करतो? उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ब) कृषी क्षेत्रातील जोडधंदे शेतकऱ्यांसाठी कसे उपयुक्त आहेत? स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) [15]

- अ) स्वयंपूर्ण खेडी
ब) किसान सन्मान योजना
क) पीक विमा
ड) धवलक्रांती
इ) खरीप पिके
फ) करार शेती

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD3993

[6462]-18

[Total No. of Pages : 2

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JMC MC 1 : AUDIO VISUAL PRODUCTION

(2019 Pattern) (Semester-IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*

Q1) What is production design? Explain with suitable examples.

[10]

OR

Explain the importance of Art direction in the audio-visual production

Q2) Write Short Notes (Any 3)

[15]

- a) Camera Angles
- b) Video Editing
- c) Live Shows
- d) Direction
- e) Storyboarding

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD3993

[6462]-18

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JMC MC 1 : AUDIO VISUAL PRODUCTION

(2019 Pattern) (Semester-IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास/

/एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) 'प्रॉडक्शन डिझाइन म्हणजे काय? सोदाहरण स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

दृक-श्राव्य निर्मितीमधील कला दिग्दर्शन व त्याचे महत्त्व यावर स्पष्टीकरण द्या.

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणतेही तीन)

[15]

- अ) कॅमेरा कोन
- ब) व्हिडिओ संकलन
- क) थेट-प्रक्षेपण कार्यक्रम
- ड) दिग्दर्शन
- इ) स्टोरी-बोर्डिंग

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD-3994

[Total No. of Pages : 2

[6462]-19

M.A. J.M.C.

JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION

JMC JR2 : Business Journalism

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Explain the nexus between electoral bonds and listed companies with two examples. **[10]**

OR

- b) List importance of various acts related to prevent corruption and black money.

Q2) Write short notes on ANY THREE of the following. [15]

- a) Corporate Social Responsibility
- b) Ethics of Business journalism
- c) UPI system
- d) Gold as asset
- e) Inflation

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD-3994

[6462]-19
M.A. J.M.C.
JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION
JMC JR2 : Business Journalism
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

- प्रश्न 1) अ) दोन उदाहरणांसह इलेक्टोरल बाँड्स आणि लिस्टेड कंपन्यांमधील संबंध स्पष्ट करा. [10]
किंवा
ब) भ्रष्टाचार व काळा पैसा रोखण्यासाठी केलेले कायदे कोणते व त्यांचे महत्व काय हे सांगा.

- प्रश्न 2) पुढीलपैकी कोणत्याही तीन विषयांवर टिपा लिहा. [15]
अ) व्यावसायिक सामाजिक जबाबदारी
ब) व्यवसायविषयक पत्रकारितेची मूल्ये
क) युपीआय प्रणाली
ड) मालमत्ता म्हणून सोने
इ) महागाई

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD3995

[Total No. of Pages : 2

[6462]-20
S.Y.M.A. (J.M.C.)
JMC MC 2 : BOOK EDITING
(2019 Pattern) (Semester - III/IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Explain what are the laws to be taken care of in the process of publishing a book. **[10]**

OR

b) Write down in-depth differentiation on what is Plagiarism, copyright, and Authenticity. **[10]**

Q2) Write short notes. (Any Three) **[15]**

- a) Font
- b) Manuscripts
- c) Imposition
- d) National Book trust
- e) Copy Editing

* * *

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD3995

[6462]-20
S.Y.M.A. (J.M.C.)
JMC MC 2 : BOOK EDITING
(2019 Pattern) (Semester - III/IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) पुस्तक प्रकाशित करताना कोणकोणत्या नियमांची काळजी घ्यावी लागेल ते सांगा? [10]

किंवा

ब) साहित्यिक चोरी, कॉपीराइट आणि सत्यता म्हणजे काय यावर सखोल फरक लिहा? [10]

प्र.2) कोणत्याही तीन टिपा लिहा. [15]

- अ) फॉन्ट (Font)
- ब) हस्तलिखिते
- क) लादणे (Imposition)
- ड) नॅशनल बुक ट्रस्ट
- इ) कॉपी संपादन

* * *

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD-3996

[Total No. of Pages : 2

[6462]-21

M.A. (JMC)

JMC JR 3 : CRIME JOURNALISM
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates :

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Write the short note. (Any 3)

[15]

- a) Cognizable and Non-Cognizable offenses
- b) POCSO Act
- c) Chargesheet.
- d) Media Trial
- e) Cyber Crime law

Q2) Write the answer of following questions in detail, (Any 1)

[10]

- a) Write in detail about the importance of crime reporting in the media.
- b) What is the media's role in getting justice delivery?

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD-3996

[6462]-21

M.A. (JMC)

JMC JR 3 : CRIME JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना: 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात

प्रश्न 1) पुढीलपैकी कोणत्याही तीन विषयांवर टिपा लिहा. [15]

- अ) दखलपात्र आणि अदखलपात्र गुन्हे
- ब) पोस्को कायदा (POCSO)
- क) आरोपपत्र
- ड) मीडिया ट्रायल
- इ) सायबर गुन्हे कायदा

प्रश्न 2) पुढील प्रश्नांची उत्तरे सविस्तर लिहा. (कोणत्याही एक) [10]

- अ) प्रसारमाध्यमांमध्ये गुन्हेविषयक वार्ताकनाचे महत्त्व काय आहे याबद्दल सविस्तर लिहा.
- ब) न्याय मिळवून देण्यात माध्यमांची भूमिका काय आहे?

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD3997

[Total No. of Pages : 2

[6462]-22

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

JMC-MC3: Technical Writing

(2019 Pattern) (Semester - III&IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer in around 500 to 600 words.

- a) Explain important tools used for 'Technical Writing' with suitable examples. **[10]**

OR

- b) Explain the process of reviewing a technical document for publishing. Give suitable examples. **[10]**

Q2) Write short notes on any THREE.

[15]

- a) MS Word for technical writing
- b) Template for 'Dialogue box'
- c) Interviewing SME
- d) Table of Contents
- e) User empathy
- f) Importance of Self-Review

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD3997

[6462]-22

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

JMC-MC3: Technical Writing

(2019 Pattern) (Semester - III&IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्र.1) पुढील प्रश्नाचे उत्तर 500 ते 600 शब्दांमध्ये लिहा.

अ) 'टेक्निकल रायटिंग' साठी उपयोगी काही महत्त्वाची साधने योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ब) तंत्रज्ञानविषयक आशय व साहित्य प्रसिद्ध करण्यापूर्वी त्याच्या तपासणीची प्रक्रिया स्पष्ट करा. त्यासंबंधी योग्य उदाहरणे द्या. [10]

प्र.2) पुढीलपैकी कोणत्याही तीन विषयांवर टिपा लिहा.

[15]

अ) 'टेक्निकल रायटिंग' साठी एमएस वर्ड प्रणाली

ब) डायलॉग बॉक्ससाठीचे उपलब्ध नमुने

क) विषयतज्ज्ञांच्या मुलाखती

ड) अनुक्रमणिका

इ) वापरकर्त्यांविषयी सहानुभूती

फ) स्वयंततपासणीचे महत्त्व

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD-3998

[Total No. of Pages : 2

[6462]-23

M.A. JMC

JMC JR 4 : CULTURE JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - III / IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates :

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Which aspects that can be considered for cultural reporting? Explain with a suitable example. [10]

OR

b) Write the characteristics of culture in Indian context.

Q2) Write short notes. (Any Three) [15]

- a) Folk Art.
- b) Covering an event of foreign culture.
- c) Difference between culture and tradition.
- d) Importance of culture in Individual's life.

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD-3998

[6462]-23

M.A. JMC

JMC JR 4 : CULTURE JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - III / IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना: 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात

प्रश्न 1) अ) संस्कृतीविषयक वार्ताकनासाठी महत्वाचे पैलू कोणते आहेत? सोदाहरण स्पष्ट करा. [10]

OR

ब) भारतीय संदर्भात संस्कृतीची वैशिष्ट्ये यावर सविस्तर लिहा.

प्रश्न 2) संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) [15]

- अ) लोककला
ब) परदेशी सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे वार्ताकन
स) फरक : संस्कृती आणि परंपरा
द) व्यक्तीच्या जीवनात संस्कृतीचे महत्त्व

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD3999

[6462]-24

[Total No. of Pages : 2

S.Y.M.A. (J.M.C.)

**JMC MC 4 : FILM STUDIES
(2019 Pattern) (Semester-IV)**

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Analyze the impact of recent technological innovations in the film industry, such as the rise of multiplexes and OTT platforms. **[10]**

OR

What are different camera angles and how does a director and cinematographer use the camera for effective storytelling? **[10]**

Q2) Short Notes (Any 3) **[15]**

- a) Author Theory
- b) Parallel Cinema
- c) Documentary
- d) A Trip to the Moon
- e) Background Score

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD3999

[6462]-24

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JMC MC 4 : FILM STUDIES

(2019 Pattern) (Semester-IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास/

/एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) मल्टिप्लेक्स आणि ओटीटी प्लॅटफॉर्मचा उदय यासारख्या चित्रपट उद्योगातील अलीकडील तांत्रिक नवकल्पनांच्या प्रभावाचे विश्लेषण करा. [10]

किंवा

भिन्न कॅमेरा अँगल कोणते आहेत आणि दिग्दर्शक व सिनेमॅटोग्राफर प्रभावी कथनासाठी कॅमेरा कसा वापरतात? [10]

प्र.2) टीपा लिहा. (कोणतेही तीन)

[15]

- अ) लेखक सिद्धांत
- ब) समांतर सिनेमा
- क) माहितीपट
- ड) अ ट्रिप टू द मून
- इ) बॅकग्राऊंड स्कोर

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD-4000

[Total No. of Pages : 2

[6462]-25

M.A. J.M.C.

JMC JR 5 : DATA JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates :

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer any one from the following questions.

[10]

- a) Compare the status of data journalism in India to that of from developed countries with respect to the scope and limitations. Provide proper examples to justify your views.
- b) Write in detail about your favourite data story. Explain why you loved it the most and how it justifies the characteristics of a good data story.

Q2) Write any three short notes from the following -

[15]

- a) Impact of data journalism
- b) Data Visualization Tools
- c) Qualities of a good data journalist
- d) Data Journalism for Digital Newsrooms
- e) Personalized data story

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD-4000

[6462]-25

M.A. J.M.C.

JMC JR 5 : DATA JOURNALISM
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना: 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात
3) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्रश्न 1) पुढीलपैकी कोणताही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. [10]

- अ) डेटा जर्नलिझमसाठीची संधी आणि मर्यादा विचारात घेत भारतातील या क्षेत्राच्या सद्यस्थितीची विकसित देशांमधील याच क्षेत्राच्या परिस्थितीशी तुलना करा. तुमच्या मतांच्या समर्थनार्थ सुयोग्य उदाहरणे लिहा.
- ब) तुमच्या आवडत्या डेटा स्टोरीविषयी विस्ताराने लिहा. ही डेटा स्टोरी तुम्हाला का आवडली आणि ही स्टोरी चांगल्या डेटा स्टोरीच्या वैशिष्ट्यांना कशी न्याय देते, ते स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) पुढीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा. [15]

- अ) डेटा जर्नलिझमचे परिणाम
- ब) माहितीच्या दृश्यात्मक सादरीकरणासाठीची संसाधने
- क) चांगल्या डेटा जर्नलिस्टची गुणवैशिष्ट्ये
- ड) डिजिटल न्यूजरूमसाठी डेटा जर्नलिझम
- इ) डेटा स्टोरीचे व्यक्तिविशिष्ट स्वरूप

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD4001

[Total No. of Pages : 2

[6462]-26

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JMC MC5 : INTERCULTURAL COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Cultures of which countries are gaining popularity in India thanks to the media portrayal of the respective cultures in the recent times? What are the reasons behind it? Explain with examples. **[10]**

OR

Q2) What are cultural stereo types? How are they created? How can intercultural competence help see beyond the stereotypes? **[10]**

Q3) Write short notes on any three of the following: **[15]**

- a) Art as a reflection of culture
- b) Cultural Pride
- c) Impact of the digital revolution on culture
- d) Respecting cultural diversity
- e) Influence of geographical conditions on culture
- f) Cultural differences in body language

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PD4001

[6462]-26

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JMC MC5 : INTERCULTURAL COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास/

/एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) कोणत्या देशांच्या संस्कृतींना अलीकडच्या काळात त्या देशांतील माध्यमांमुळे भारतात लोकप्रियता मिळत आहे? त्यामागील कारणे काय? सोदाहरण स्पष्ट करा. [10]

किंवा

प्र.2) सांस्कृतिक साचेबद्ध प्रतिमा म्हणजे काय? त्या कशा तयार होतात? साचेबद्ध प्रतिमांच्या पलीकडे बघण्यासाठी आंतरसांस्कृतिक क्षमतांमुळे कशा उपयुक्त ठरतात? [10]

प्र.3) खालील टिपा लिहा. (कोणतेही तीन) [15]

- अ) कला: संस्कृतीचे प्रतिबिंब
- ब) सांस्कृतिक अस्मिता
- क) डिजिटल क्रांतीचा संस्कृतीवरील परिणाम
- ड) सांस्कृतिक विविधतेचा आदर करणे
- इ) भौगोलिक परिस्थितीचा संस्कृतीवरील परिणाम
- फ) देहबोलीतील सांस्कृतिक भेद

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-4002

[Total No. of Pages : 2

[6462]-27

M.A. (JMC) - II

**JMC JR 6 : Environment Journalism
(2019 Pattern) (Semester - III and IV)**

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) How will you describe environment? Elaborate the need of environment journalism for creating awareness and protecting environment in India. **[10]**

OR

Q2) What is Biodiversity? Explain its importance and impact on society. **[10]**

Q3) Write short notes : (Any three) **[15]**

- a) Water pollution
- b) Nuclear energy
- c) Environmental issues in Maharashtra
- d) Types of energy sources

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PD-4002

[6462]-27

M.A. (JMC) - II

JMC JR 6 : Environment Journalism
(2019 Pattern) (Semester - III and IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्रश्न 1) तुम्ही पर्यावरणाचे वर्णन कसे कराल? भारतात जागरूकता निर्माण करण्यासाठी आणि पर्यावरणाचे रक्षण करण्यासाठी पर्यावरण पत्रकारितेची गरज विशद करा. [10]

किंवा

प्रश्न 2) जैवविविधता म्हणजे काय? त्याचे महत्त्व आणि समाजावर होणारा परिणाम स्पष्ट करा. [10]

प्रश्न 3) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) [15]

अ) जल प्रदूषण

ब) अणुऊर्जा

क) महाराष्ट्रातील पर्यावरणीय समस्या

ड) ऊर्जा स्रोतांचे प्रकार

~~~~~

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD4003

[Total No. of Pages : 2

[6462]-28

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

JMC MC 6 : Political Communication

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) What is political socialization? Explain the significance of it with suitable examples. **[10]**

OR

b) Compare and contrast the political communication strategies of any ONE of the following pair. **[10]**

- i) Narendra Modi and Rahul Gandhi
- ii) Arvind Kejriwal and Yogi Adityanath
- iii) Uddhav Thackeray and Devendra Phadnis

Q2) Write short notes on any THREE. **[15]**

- a) Mediatization of politics
- b) Significance of party symbols
- c) Perception management in politics
- d) Citizens' role in politics
- e) Role of Media in Politics

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD4003

[6462]-28

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

JMC MC 6 : Political Communication

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास/

/एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) अ) राजकीय सामाजिकरण म्हणजे काय? त्याचे महत्त्व योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा. [10]

किंवा

ब) पुढीलपैकी कोणत्याही एक जोडीतील नेत्यांच्या राजकीय संवाद धोरणाची तुलना करा व त्यातील भेद स्पष्ट करा. [10]

- i) नरेंद्र मोदी व राहुल गांधी
- ii) अरविंद केजरीवाल व योगी आदित्यनाथ
- iii) उद्धव ठाकरे व देवेंद्र फडणवीस

प्र.2) पुढीलपैकी कोणत्याही तीन विषयांवर टिपा लिहा. [15]

- अ) राजकारणाचे माध्यमिकरण
- ब) पक्षाच्या चिन्हांचे महत्त्व
- क) राजकारणातील आकलन व्यवस्थापन
- ड) राजकारणातील नागरीकांचा सहभाग
- इ) राजकारणातील माध्यमांचे महत्त्व

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD-4004

[Total No. of Pages : 2

[6462]-29

M.A. (JMC)

**JMC JR7 : Investigative and In-depth Reporting
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)**

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer any one from the following questions.

[10]

- a) Advancements in the technology has impacted the practice of investigative journalism and in-depth writing too. Do you agree with this statement? Justify your views with at least two cases of investigative journalism stories that used different technological tools and techniques for practicing investigative reporting.
- b) Discuss in detail about the techniques for writing in-depth and long-form stories. Explain the logic of series that is applied for breaking such stories into multiple stories.

Q2) Write any three short notes from the following :

[15]

- a) Kamala
- b) Bob Woodward
- c) Ritu Sarin
- d) Difference between conventional journalism and investigative journalism
- e) Source Mapping for investigative journalism

P.T.O.

[6462]-29

M.A. (JMC)

**JMC JR7 : Investigative and In-depth Reporting
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)**

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवतात.
3) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. [10]

- अ) तंत्रज्ञानामधील नवनवीन बदलांचा शोधपत्रकारिता आणि सखोल लेखनाच्या प्रक्रियेवरही परिणाम झाला आहे. तुम्ही या विधानाशी सहमत आहात का? तंत्रज्ञानाची वेगवेगळी संसाधने आणि ते वापरण्याच्या पद्धतींच्या आधारे पुढे आलेल्या कोणत्याही दोन उदाहरणांच्या मदतीने तुमच्या मतांची पुष्टता करा.
- ब) सखोल आणि प्रदीर्घ लेखनासाठीच्या मूलभूत लेखनतंत्राविषयी विस्ताराने माहिती लिहा. असे प्रदीर्घ लेखन अनेक छोट्या लेख वा बातम्यांवर आधारित मालिकेच्या स्वरूपात मांडण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या तंत्राविषयी माहिती द्या.

प्रश्न 2) पुढीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा. [15]

- अ) कमला
ब) बॉब वुडवर्ड
क) रितू सरिन
ड) पारंपरिक पत्रकारिता आणि शोधपत्रकारितेमधील फरक
इ) शोधपत्रकारितेसाठी सूत्रांची निवड

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD4005

[Total No. of Pages : 2

[6462]-30

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JMC MC 7 : SOCIAL MEDIA COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer any one from the following question.

[10]

- a) Social media communication has shifted the day-to-day communication towards a more and more visual-centric communication pattern in the recent past. Do you agree with this statement? Justify your views with respect to the history of social media platforms.
- b) Write in detail about the importance of social media analytics and its impact on planning and execution of the social media strategy for businesses with at least two examples.

Q2) Write any three short notes from the following.

[15]

- a) Discussion Forums.
- b) Social media and crisis communication.
- c) Evolution of Reels.
- d) Instagram and food-culture.
- e) Concept of 'Timeless Time'.

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD4005

[6462]-30

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JMC MC 7 : SOCIAL MEDIA COMMUNICATION

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :-
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

[10]

- अ) समाजमाध्यमांवर आधारलेल्या संज्ञापनामुळे गेल्या काही वर्षांमध्ये दैनंदिन संज्ञापन हे अधिकाधिक दृश्याधारित संज्ञापन पद्धतींकडे सरकले आहे. तुम्ही या विधानाशी सहमत आहात का? समाजमाध्यमांच्या विविध व्यासपीठांचा इतिहास विचारात घेत तुमच्या मतांची पुष्टता करा.
- ब) समाजमाध्यमांवर उपलब्ध विश्लेषणात्मक आकडेवारीचे महत्त्व स्पष्ट करा. अशा आकडेवारीचा समाजमाध्यमांच्या वापरासाठीची धोरणे आखण्यावर व त्याच्या अंमलबजावणीवर होणारा परिणाम स्पष्ट करा. त्यासाठीची किमान दोन उदाहरणे द्या.

प्र.2) पुढीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा.

[15]

- अ) डिस्कशन फोरम्स
- ब) समाजमाध्यमे आणि आपत्कालीन संज्ञापन
- क) रील्सचा विकास
- ड) इन्स्टाग्राम आणि खाद्यसंस्कृती
- इ) 'टॉइमलेस टॉइम' ची संकल्पना.

* * *

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-4006

[Total No. of Pages : 2

[6462]-31

M.A (JMC)

JMC - JR 8 : SCIENCE JOURNALISM

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Discuss the challenges and opportunities faced in communicating science effectively in diverse linguistic contexts. **[10]**

OR

Q2) Analyze the contribution of scientific organizations in popularizing science and fostering scientific culture. Discuss major awards in the field of science and their impact on promoting scientific achievements. **[10]**

Q3) Short Notes (Any 3) **[15]**

- a) Domains of science
- b) Science journalism
- c) Conventional and Non-conventional Energy
- d) Vigyan Prasar
- e) ISRO

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PD-4006

[6462]-31
M.A (JMC)
JMC - JR 8 : SCIENCE JOURNALISM
(2019 Pattern) (Semester - III & IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) विविध भाषिक संदर्भांमध्ये विज्ञानाचा प्रभावीपणे संवाद साधण्यात येणाऱ्या आव्हाने आणि संधींची चर्चा करा. [10]

किंवा

प्रश्न 2) विज्ञान लोकप्रिय करण्यासाठी आणि वैज्ञानिक संस्कृती वाढविण्यात वैज्ञानिक संस्थांच्या योगदानाचे विश्लेषण करा. विज्ञान क्षेत्रातील प्रमुख पुरस्कार आणि वैज्ञानिक कामगिरीला चालना देण्यासाठी त्यांचा प्रभाव यावर चर्चा करा. [10]

प्रश्न 3) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) [15]

- अ) विज्ञानाचे क्षेत्र
- ब) विज्ञान पत्रकारिता
- क) पारंपरिक आणि अपारंपरिक ऊर्जा
- ड) विज्ञान प्रसार
- इ) इसरो

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD4007

[Total No. of Pages : 2

[6462]-32

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

JMC MC 8 : Translation Skills

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
- 2) Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) Define translation. Discuss its significance and limitations in the global context. **[10]**

OR

b) What is the importance of equivalence in translation? Discuss the different types of equivalence in translation. **[10]**

Q2) Write short notes. (Any 3) **[15]**

- a) Distinguish between dialect and idiolect
- b) Resources of translator
- c) Interpreting
- d) Skill of translator

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD4007

[6462]-32

S.Y. M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

JMC MC 8 : Translation Skills

(2019 Pattern) (Semester - III & IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास/

/एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
-

प्र.1) अ) भाषांतराची व्याख्या करा. जागतिक संदर्भात त्याचे महत्त्व आणि मर्यादाची चर्चा करा. [10]

किंवा

ब) भाषांतरात समतुल्यतेचे महत्त्व काय आहे? भाषांतरातील विविध प्रकारच्या समानतेची चर्चा करा. [10]

प्र.2) टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) [15]

- अ) बोलीभाषा आणि प्रमाण भाषा यातील फरक
ब) अनुवादकाची संसाधने
क) अर्थ लावणे
ड) अनुवादकाचे कौशल्य

Total No. of Questions : 2]

SEAT No. :

PD4008

[Total No. of Pages : 2

[6462]-33

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

JMC JR 9 : Sports Journalism

(2019 Pattern) (Semester - III&IV)

Time : 1 Hour]

[Max. Marks : 25

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) a) What are the qualities and skills required to become a good sports journalist? Explain in brief. **[10]**

OR

b) Write an article in about 400 words on your favourite sports person. **[10]**

Q2) Write short notes (Any three). **[15]**

- a) Running Commentary
- b) My favourite Sports Channel
- c) Pro-Kabaddi
- d) Hockey
- e) Sakshi Malik
- f) Indian Premier League
- g) Sports Sponsorship

* * *

P.T.O.

Total No. of Questions : 2]

PD4008

[6462]-33

S.Y.M.A. (J.M.C.)

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION

JMC JR 9 : Sports Journalism

(2019 Pattern) (Semester - III&IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 1 तास]

[एकूण गुण : 25

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्र.1) अ) चांगला/चांगली क्रीडा पत्रकार होण्यासाठी कोणत्या गुणांची आणि कौशल्यांची आवश्यकता असते?
थोडक्यात स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

ब) तुमच्या आवडत्या क्रीडापटूवर सुमारे 400 शब्दांत एक लेख लिहा. **[10]**

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही तीन टिपा लिहा. **[15]**

- अ) धावते समालोचन
- ब) माझी आवडती क्रीडा वाहिनी
- क) प्रो-कबड्डी
- ड) हॉकी
- इ) साक्षी मलिक
- फ) इंडियन प्रीमियर लीग
- य) क्रीडा प्रायोजकत्व

* * *